

En blygsam förstudie

Den Sociala insatsgruppens påverkan på klienternas kriminella tänkande: Behövs kompletterande behandling?

Inledning

Föreliggande förstudie har genomförts som ett steg i att utveckla en systematisk metod byggd på frågeformulär utifrån Socialtjänsten Västra Hisingens Sociala insatsgrupps (SIG) arbete. Sociala insatsgrupper är en metod där olika verksamheter samverkar för att hjälpa och stötta ungdomar att lämna en kriminell livsstil (Polisen, 2021). Arbetet ser lite olika ut över landet men det är socialtjänsten som ansvarar för att andra aktörer görs delaktiga utifrån den unges behov. Koordinatorerna inom SIG på Västra Hisingen får sitt inflöde av klienter från samverkansaktörer som socialtjänstens myndighetsutövning och kriminalvården (M, Nyborg, personlig kommunikation 2021-02-11). Målgruppen är här unga vuxna i ålder 18-25 år som är motiverade att lämna en kriminell livsstil och kontakten är frivillig. Koordinatorerna arbetar klientnära och arbetet består till stor del av vägledning, lots till andra samhällsfunktioner och koordinering av insatser tillsammans med klienternas övriga nätverk. Uppdraget är framför allt att stötta klienterna till att inte återfalla i brott. Frågan har dock varit hur koordinatorena ska kunna stötta i det?

Koordinatorerna har saknat ett mätbart och systematiskt arbetssätt för att kunna urskilja inom vilka områden klienten är motiverad till förändring och vilka förutsättningar klienten behöver för detta (M, Nyborg, personlig kommunikation 2020-03-13). Utifrån erfarenheterna i det praktiska arbetet antas de områden som ofta behöver förändras för att bryta en kriminell livsstil vara: *återfall i brott, vänner, sysselsättning, drogfrihet, boende och hälsa*. Vidare antas att hur väl klienten lyckas göra förändringar inom dessa områden hänger samman med villkoren: *motivation, mottaglighet, förmåga och förutsättningar*. Om dessa villkor kan mätas inom de områden som behöver förändras kan resultatet indikera oddsen för att bryta en kriminell livsstil, inom vilka områden stöttning behövs samt vilka individer som resurserna bör riktas mot. Utifrån dessa tankar har ett frågeformulär utarbetats, det så kallade MMFF formuläret. MMFF omfattar 39 frågor som mäter klienternas villkor inom de olika förändringsområdena på en 10-gradig Likert-skala. MMFF har utvecklats som en del i metoden som också innebär checklista, kartläggning, behov- och funktions skala, åtagandeplan, utvärdering (klientnöjdhet), vidmakthållandeplan och CTS (mätning av kriminella tankemönster).

Tidigare studier har visat att återfall i brott även hänger samman med kriminella attityder (Fridell & Hesse, 2005; Knight, Garner, Simpson, Morey & Flynn, 2006). Det innebär att även om individen får hjälp med sociala förutsättningar som utbildning och jobb, tryggare boende och behandling av eventuellt beroende så har individen hög risk att återfalla i brott om sättet att tänka kvarstår. En ytterligare del i arbetet med att utveckla metoden blev därför att använda CTS skalan som en indikator på vilka klienter som är i behov av en mer riktad insats mot det kriminella tänkandet. I föreliggande studie har CTS skalan använts för att mäta den Sociala insatsgruppens påverkan på det kriminella tänkandet.

Bakgrund

Kriminella tankemönster

Tidigare forskning visar att kriminella som grupp uppvisar ett tänkande som skiljer sig från icke-kriminellas (Walters, 1990; Yochelson & Samenow, 1976, 1977). Det kriminella tänkandet utmärker sig inom tre olika områden: *kontrollbehov, kognitiv omognad och egocentrism* (Mandracchia, Morgan, Garos & Garland, 2007; Morgan, Fisher & Wolff, 2010). Med kontrollbehov menas en vilja att dominera och styra andra exempelvis genom sex och rädsla, att styra det som händer i omgivningen, avvisa samhällsordningen samt att ha kontroll över egen ångest genom att undvika osäkerhet. Kognitiv omognad innebär en högre grad av förutfattade meningar, svårighet att se hela bilden och proportionerna av för- och nackdelar, att förlita sig på känslor för bedömningar även om motsägende fakta finns, att bara tänka på nuet och sig själv, att avvisa ansvar, att söka bekräftelse från andra och värdera sig själv negativt och att tycka synd om sig själv. Egocentrism innebär att man överskattar den egna betydelsen och har svårt att tänka sig eller acceptera att andra kan se saker på ett annat sätt, att tillskriva andras handlingar till sig själv, att anse sig vara unik och förvänta sig att bli behandlad rättvist oavsett situation, att ha höga krav för levnaden, samt att vara självtröfärdig och trångsynt.

Den första konceptualiseringen av kriminellt tänkande togs fram av Yochelson och Samenow (1976) som noterade 52 olika tankefel bakom kriminellt beteendet. Tankefelen grupperades i tre områden: automatiska tankefel associerade till känslor, kriminella tankemönster och tankefelsprocessen från idé till utförande. Utifrån Yochelson och Samenow arbete utvecklade Walters (1990, 1995, 2002, 2003) sedan den modell för kriminellt tänkande som har blivit den mest uppmärksammade. Walters definierar fyra känslomässiga drivkrafter som relaterar till åtta tankemönster som i sin tur relaterar till fyra typer av kriminellt beteende.

Mätinstrument

Kriminella tankekonstruktioner, såsom antisociala attityder, kan förändras och tas upp i nästan alla teorier om kriminellt beteende (Walters, 2002; Yochelson & Samenow, 1976). Forskningen har konsekvent hittat signifikanta samband mellan kriminellt tänkande (t.ex. antisociala attityder) och kriminellt beteende (Gendreau, Little och Goggin, 1996). Dock förblir det kriminella tänkandet en försummad aspekt av bedömning och behandling (Simourd & Olver, 2002). Walters (2002) utvecklade frågeformuläret Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles (PICTS) för mätning av de åtta kriminella tankemönstren Rättfärdigande, Avskärmning, Utvaldhet, Maktorientering, Sentimentalitet, Superoptimism, Intellectuell lättja och Osammanhängande tankar. Men eftersom PICTS omfattar 80 frågor på en 4-gradig Likert-skala kan den i vissa sammanhang uppfattas som tidskrävande. I ett försök att ta fram ett kort och kostnadseffektivt mätinstrument utvecklades därför Criminal Thinking Scales (CTS) som mäter sex tankemönster med 36 frågor på en 5-gradig Likert-skala (Knight, Simpson & Morey, 2002). CTS identifierar tankemönstren Utvaldhet, Rättfärdigande, Maktorientering, Känslökyla, Kriminell rationalisering och Personlig ansvarslöshet.

I föreliggande studie som inom en snäv tidsaspekt avser mäta olika gruppers kriminella tankemönster har CTS skalan ansetts lämplig.

Syfte

Studien syftar till att undersöka om det finns skillnader mellan grupperna *unga kriminella*, *vuxna kriminella* och *unga icke-kriminella* avseende medelvärden i CTS samt om det finns skillnader inom gruppen unga kriminella före- och efter SIGs insats. Resultatet förväntas indikera om 1) medelvärdet i CTS för vuxna interner i USA är likvärdigt med resultatet för unga kriminella i Sverige, det vill säga om medelvärdet för vuxna kriminella även kan användas som normvärde för unga kriminella, 2) om de kriminella ungdomarnas medelvärde i CTS skiljer sig från icke-kriminella ungdomar, vilket utgör en förutsättning för att använda de icke-kriminella ungdomarnas resultat som normvärden för ett icke-kriminellt tänkande och 3) om SIGs sociala insats påverkar ungas kriminella tankemönster för att belysa frågan om SIGs insats bör vidareutvecklas i detta hänseende.

Frågeställning

Finns skillnader i kriminella tankemönster mellan grupperna *unga kriminella*, *vuxna kriminella* och *unga icke-kriminella* samt skillnader för gruppen unga kriminella före- och efter SIGs insats?

Metod

Deltagare

Deltagarna i gruppen 1) *unga kriminella* bestod av tio män mellan 18-24 år. Medelåldern för deltagarna var 21 år. Deltagarna i gruppen 2) *vuxna kriminella* bestod av tio fiktiva deltagare beräknade utifrån normvärden för amerikanska interner utan insats (Knight et al., 2006; Simpson, Joe, Knight, Rowanszal & Gray, 2012) Medelåldern för deltagarna var 35 år. I Knight et al. (2006) deltog 3266 deltagare, 65% män och 35% kvinnor med en medelålder på 34 år. I Simpson et al. (2012) deltog 5022 deltagare, 60% män och 40% kvinnor med en medelålder på 36 år. Deltagarna i gruppen 3) *unga icke-kriminella* bestod av sex män mellan 18-24 år och fyra kvinnor mellan 21-24 år. Medelåldern för deltagarna var 22 år.

Procedur

Deltagarna för grupperna 1 och 3 rekryterades genom SIGs fyra metodutvecklare som under fem månader delade ut, samlade in och räknade ut de ifyllda enkäterna. Data gällande deltagarna för grupp 2 inhämtades från vetenskapliga artiklar (Knight et al., 2006; Simpson et al., 2012). Uppgifterna från samtliga deltagare skickades för sammanställning och analys till projektets forskare. Deltagarna informerades om att studien undersöker kriminella tankemönster och syftar till att utvärdera om det finns skillnader i tankemönstren före- respektive efter SIGs insats samt om det finns skillnader mellan grupperna kriminella och icke-kriminella. Resultatet kan belysa om SIGs insats påverkar tankemönstren och indikera hur insatsen kan förbättras. Deltagarna har upplysts om sin anonymitet och att inga personuppgifter kommer att samlas in. Deltagarna har också först fått titta igenom frågorna innan de bestämt sig för om de ville delta. De har även upplysts om att de när som helst får avbryta sitt deltagande om de av någon anledning beslutar sig för att inte slutföra enkäten. Vidare upplystes deltagarna om att uppgifterna i enkäten bara kommer användas för denna studie och att enkäterna kommer förstöras efter studiens färdigställande.

Material

I studien användes en enkät bestående av det standardiserade mätinstrumentet Criminal Thinking Scales short form-36 (CTS SF-36) (Simpson et al., 2012) samt frågor om

deltagarnas initialer, ålder och datum för testtillfälle. CTS SF-36 är ett kort självskattningsformulär utvecklat för att bedöma kognitiv funktion relaterat till kriminellt beteende (Knight et al., 2006). Instrumentet mäter de sex kriminella tankemönstren Utvaldhet (Ut), Rättfärdigande (Rf), Maktorientering (Mo), Känslokyla (Kk), Kriminell rationalisering (Kr) och Personlig ansvarslöshet (Pa) genom 36 frågor på en 5-gradig Likert-skala. Exempel på frågor är: ”*Anything can be fixed in court if you have the right connections*” och ”*You find yourself blaming the victims of some of your crimes*”. I föreliggande studie har frågorna översatts till svenska. CTS SF-36 har goda psykometriska egenskaper och bedöms vara ett tillförlitligt instrument för bedömning av kriminella tankemönster (Knight et al., 2006).

Resultat

För att mäta skillnader mellan grupperna *unga kriminella*, *vuxna kriminella* och *unga icke-kriminella* avseende totalt CTS medelvärde före- och efter SIGs insats användes en envägs ANOVA för upprepade mätningar. För totalt CTS medelvärde fanns en signifikant huvudeffekt av grupp, $F(2.24) = 26.02$, $p = 0.000$, partiell $\eta^2 = 0.68$, statistisk styrka = 1.00, en signifikant huvudeffekt av tid $F(1. 24) = 5.41$, $p = 0.03$, partiell $\eta^2 = 0.18$, statistisk styrka = 0.61, men ingen signifikant interaktion mellan grupp $\times$ tid, $F(2.24) = 7.76$, $p = 0.06$, partiell $\eta^2 = 0.21$, statistisk styrka = 0.54.

Post hoc-analys med Dunnett T3 visade en signifikant skillnad i totalt CTS medelvärde mellan grupperna unga kriminella, vuxna kriminella och unga icke-kriminella ($p < .05$). Det fanns ingen signifikant skillnad mellan grupperna unga och vuxna kriminella i totalt CTS medelvärde vid före- eller eftermätningen ($p > .05$). Gruppen unga icke-kriminella uppvisade ett signifikant lägre totalt CTC medelvärde vid före- och eftermätningen jämfört med grupperna unga och vuxna kriminella ($p < 0.05$). Det fanns heller inte någon signifikant skillnad i totalt CTS medelvärde för gruppen unga kriminella mellan före- och efter mätningen ($p > .05$). Tabell 1 visar medelvärden och standardavvikelser med konfidensintervall för varje betingelse.

Total CTS (CTS; 10-50) för varje grupp före- och efter mätning

Grupp	Tid	M	SD	95% Konfidensintervall	
				Lower Bound	Upper Bound
SIGs unga kriminella	1	25.12	4.38	23.01	27.22
	2	23.33	5.65	20.82	25.85
Vuxna kriminella	1	22.91	0.00	21.15	24.67
	2	22.91	0.00	20.81	25.02
Unga icke-kriminella	1	15.40	2.57	13.64	17.16
	2	15.12	2.53	13.01	17.22

Diskussion

Metoddiskussion

Föreliggande studie är en blygsam förstudie som syftar till att ge något av en indikation på hur SIGs insats påverkar deltagarnas kriminella tankemönster och om kompletterande behandling av tankemönstren kan vara relevant. Studien som gjorts inom en snäv tidsram samtidigt med det praktiska utvecklingsarbetet av MMFF metoden har inte haft de ekonomiska och

personella förutsättningar som egentligen krävs för en studie. Utifrån förutsättningarna är deltagarantalet därför lågt. Vidare består grupperna vuxna kriminella och unga icke-kriminella av både män och kvinnor medan gruppen unga kriminella bara består av män. Dock visades inga direkta skillnader mellan män och kvinnor avseende medelvärden i CTS, enligt Knight et al. 2006. Endast skalan för Känslökyla gav högre utslag för männen. Även i denna förstudie utmärkte sig skalan Känslökyla där deltagarna medelvärden var extra höga. Detta antas dock bero på översättningen av frågorna i CTS som efter studien blivit korrigerade.

Resultatdiskussion

Vad gäller resultatets svar på frågeställningarna så visades medelvärdet för SIGs unga kriminella inte skilja sig från normvärdet för de vuxna amerikanska internerna varken vid före- eller eftermätningen, vilket var förväntat. Det betyder att CTS skalans riktvärden för vuxna även kan användas för unga kriminella. Däremot skiljer sig SIGs unga kriminella mot icke-kriminella ungdomar gällande kriminella tankemönster. SIGs unga kriminella har ett högre medelvärde av kriminellt tänkande både vid före- och eftermätningen jämfört med unga icke-kriminella. Den statistiska styrkan (1.00) för skillnaderna mellan de olika grupperna avseende kriminellt tänkande är mycket hög trots det låga deltagarantalet, vilket tyder på en tillförlitlighet i resultatet. Det betyder att de unga icke-kriminellas resultat kan användas som ett första normvärde för icke-kriminellt tänkande. Resultatet visar också att SIGs unga kriminella minskar sitt kriminella tänkande under insatsens gång från ($M = 25.12$) till ($M = 23.33$), dock är resultatet (interaktionen mellan grupp och tid) inte riktigt signifikant, $p = .06$. Här kan vi ana av den statistiska styrkan $= 0.54$ att deltagarantalet är lite för lågt för att kunna mäta minskningen (i gruppen unga kriminella fanns sju deltagare vid andra mätningen). Den statistiska styrkan bör ligga mellan 0.80-1.00. Men vi är alltså nära ett signifikant resultat, vilket är värt att uppmärksamma i sammanhanget.

Detta kan indikera att SIG koordinatorens möten med ungdomarna och koordinering av de olika aktörernas medverkan har viss påverkan på tankemönstren. Dock är minskningen liten och motsvarar inte de icke-kriminella ungdomarnas CTS medelvärde som kan ses som ett normvärde. En slutsats är därför att SIGs sociala insats behöver kompletteras med en psykosocial insats direkt riktad mot de kriminella tankemönstren för att minska risken för återfall i brott.

Hur kan kriminella tankemönster behandlas?

I behandling med brottsdömda är nyckeln att ge en förståelse för grunden till kriminella beteenden och vilka tankar och känslor som rättfärdigar dem (Ivarsson, Eriksson & Lundholm, 2020). Insatser som riktar sig mot brottsdömda bör även riktas mot social problemlösning där klienten lär sig läsa och reglera egna känslor för att kunna agera prosocialt i risksituationer, social färdighetsträning och att öva på nya beteenden. Både inom Gunnar Bergströms kriminalitetsprogram samt inom forensisk KBT (For-KBT) finns utbildningar och program med dessa komponenter.

Bergströms kriminalitetsprogram "Ett nytt vägval" riktar sig till unga mellan 13-21 år och "Nya utmaningar" till vuxna från 22 år (Lindblom, Eriksson & Hiltunen, 2017). Två primärstudier av programmen har gjorts som visar goda resultat. Programmen ges i grupp eller individuellt och fokuserar på att lära deltagarna fakta om kriminaliteten och dess drivkrafter och att upptäcka och utmana de kriminella tankarna. Programmen innehåller 15 obligatoriska

avsnitt med träffar som vanligen genomförs 1-3 gånger per vecka (programmen kan även förlängas med individuellt anpassade avsnitt). För att utföra programmen krävs en grundutbildning inom vård- och omsorg eller beteendevetenskap på gymnasial eller eftergymnasial nivå samt en åtta dagars programledarutbildning. Det finns krav på licensavtal för verksamheter som vill använda metoden. Både licens och utbildning administreras av stiftelsen Kriminalitet som livsstil.

Forensiska psykologbyrån har utbildningar i evidensbaserade forensiska KBT metoder (Forensiskapsykologbyrån, 2021). De forensiska KBT metoderna utgår från risk-behov-mottaglighets modellen. Det betyder att personer med hög risk för återfall får intensivare insatser, att insatserna riktas mot kriminalitetens förändringsbara drivkrafter (som tankemönster, vänner, missbruk) och att insatsen anpassas till individens förutsättningar (som insatsens struktur, behandlarrelation). For-KBT har ett funktionellt kontextualistiskt perspektiv på kriminaliteten. Det vill säga att man tittar på den funktion det kriminella beteendet fyller i den kontext det uppstår. Utifrån KBT-verktygens bredd kan For-KBT erbjuda klienterna en anpassad behandling om rätt metodik används för rätt problematik.

Framtida fråga gällande uppföljning av återfall i brott

Ett annat område som är viktigt att uppmärksamma är återfallsfrekvens som effektmått. I den nuvarande metoden saknas uppföljning av återfall i brott för att utvärdera insatsens effekt. Även om mätningar med CTS predicerar återfall i brott är brottsstatistik ett konkret utfallsmått av en insats effekt som ofta utgör en central del i kvalitetssäkringen av program och insatser (Lardén, 2014). Dock kan registerdata som återfall i brott vara ett trubbigt mått på hur väl en insats faller ut, särskilt när det gäller ungdomar. Eftersom unga, enligt Brottsbalken (1962:700) inte är straffmyndiga innan 15 års ålder och får sina straff nedjusterade under 21 års ålder, kan det vara svårt att få en rättvis mätning av återfallsfrekvens med stigande ålder. En ungdom kan alltså i praktiken ha samma brottsfrekvens över tid men i återfallsstatistiken ser den ut att ha ökat. Eftersom registerdata också främst mäter allvarligare och mer frekvent kriminalitet, medför det att en hel del mindre brott missas jämfört med självrapporteringsdata via frågeformulär (Farrington, 2003; Pauwels & Pleysier, 2009). Medan registerdata ger möjlighet att följa den brottslighet som blir föremål för upptäckt, utredning och eventuell lagföring över längre tidsperioder kan självrapportering mäta den tidiga utvecklingen innan det är möjligt att lagföras för brott och den brottslighet som inte upptäcks.

Ett sätt att använda brottsfrekvens för att utvärdera SIGs insats skulle därför vara att använda både registerdata och självrapporteringsdata. Men medan registerdata inhämtas utan klienten delaktighet, inhämtas självrapporteringsdata genom frågeformulär som belastar klienten.

Avlastning av tidskrävande datahantering

En fråga är alltså hur mycket tid både koordinators och klienter mår med att lägga ned på olika frågeformulär. Metoden består i dagsläget av en checklista, kartläggning, behov- och funktions skala, MMFF, CTS, åtagandeplan, utvärdering (klientnöjdhet) och vidmakthållandeplan. I föreliggande studie föreslås även tillägg i metoden av delarna kriminalitetsprogram och återfallsmätningar. Hur detta kommer att fungera i verkligheten behöver testas. Under provperioden behöver en avvägning göras för vad som är den mest relevanta informationen att ha med i arbetet med klienten. En annan fråga är hur informationen ska hanteras efter insamlandet från klienterna. Ett allt för stort fokus på

beräkning och systematisering av data kommer att göra koordinatorena mindre fokuserade på mötet med klienten. I vissa avseenden (ex. sammanställa återfallsstatistik) kan det därför vara relevant att andra yrkesgrupper (ex. analytiker, forskare) avlastar koordinatorena.

Sammanfattande slutsatser

- 1) SIGs insats vinner på att kompletteras med kriminalitetsbehandling som minskar klienternas kriminella tankemönster ytterligare, vilket förhindrar återfall i brott
- 2) Utbildningar för att behandla kriminella tankemönster finns hos Stiftelsen Kriminalitet som livsstil och Forensiska psykologbyrån
- 3) Hur insatsens effekt ska utvärderas behöver avvägas utifrån för- och nackdelar med registerdata respektive självrapporteringsdata och jämföras med att endast använda insatsens redan befintliga mätningar med CTS som utfallsmått
- 4) Om brottsåterfall ska användas som en del i utvärderingen av insatsens effekt kan koordinatorena behöva avlastning med datahanteringen

Forskare:
Sophia Söderström
Leg. Psykoterapeut (KBT och DPT)
Fil. Lic i rättspsykologi

Referenser

- Bergström, G. (2006). *Ett nytt vägval: Ledarhandledning*. Stockholm: G and K Pedagogkonsult och Ekonomi AB.
- Bergström, G. (2010). *Nya utmaningar: Ledarhandledning*. Stockholm: G and K Pedagogkonsult och Ekonomi AB.
- Farrington, D. P. (2003). Key results from the first 40 years of the Cambridge Study in delinquent development. In Thornberry, T. P. and Krohn, M. D. (eds.) *Taking stock of delinquency: An overview of findings from contemporary longitudinal studies*. (pp. 137-183). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Fridell, M. & Hesse, M. (2005). *Psykosociala interventionsmetoder vid kriminalitet och drogmissbruk: Meta-analyser och randomiserade kontrollerade studier*. Institutionen för Psykologi, Lunds Universitet och Center for Rusmiddelsforskning, Århus Universitet i Köpenhamn.
- Forensiskapspsykologbyrån. (2021). *Tjänster: Utbildning*. Hämtat 2021-01-29 från <https://xn--forensiskapspsykologbyrn-85b.se/>
- Brottsbalken. (SFS 1962:700). Justitiedepartementet. Hämtat 2021-01-27 från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattarsamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700
- Gendreau, P., Little, T., & Goggin, C. (1996). A meta-analysis of the predictors of adult offender recidivism: What works! *Criminology*, 34, 575-607.
- Knight, K., Garner, B. R., Simpson, D. D., Morey, J. T., & Flynn, P. M. (2006). An assessment for criminal thinking. *Crime and Delinquency*, 52, 159-177.
- Knight, K., Simpson, D. D., & Morey, J. T. (2002). *TCU-NIC Cooperative Agreement: Final report*. Fort Worth: Texas Christian University, Institute of Behavioral Research.
- Lardén, M. (2014) *Utvärdering av Kriminalvårdens behandlingsprogram: Sammanfattningsrapport*. Norrköping: Kriminalvården.
- Lindblom, S., Eriksson, L., & Hiltunen, A. J. (2017). Evaluation of the cognitive intervention programme 'A New Direction' targeting young offenders in Sweden. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 18, 176-190.
- Mandracchia, J.T., Morgan, R. D., Garos, S., & Garland, J. T. (2007). Inmates thinking Patterns: An empirical investigation. *Criminal Justice and Behavior*, 34, 1029-1043.
- Morgan, R., Fisher, W. & Wolff, N. (2010, april). Criminal thinking: Do people with mental illnesses think differently? *Center for Behavioral Health Services & Criminal Justice Research*, 1-4.

- Pauwels, L. & S. Pleysier. (2009). *Self-report studies in Belgium and the Netherlands*. In: Zauberman, R. (ed.). *Self-reported crime and deviance studies in Europe* (pp. 51-76). Brussel: Vubpress.
- Polisen. (2021). *Sociala insatsgrupper: Polisens arbete*. Hämtat 2021-01-25 från <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/sociala-insatsgrupper/>
- Simourd, D. J., & Olver, M. E. (2002). The future of criminal attitudes research and practice. *Criminal Justice and Behavior*, 29, 427-446.
- Simpson, D. D., Joe, G. W., Knight, K., Rowanszal, G. A. & Gray, J. S. (2012). Texas Christian University (TCU) short forms for assessing client needs and functioning in addiction treatment. *Journal of Offender Rehabilitation*, 51, 34-56.
- Walters, G. D. (1990). *The criminal lifestyle: Patterns of serious criminal conduct*. Newbury Park, CA: Sage.
- Walters, G. D. (1995). The Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles, Part I: Reliability and preliminary validity. *Criminal Justice and Behavior*, 22, 307-325.
- Walters, G. D. (2002). The Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles (PICTS): A review and meta-analysis. *Assessment*, 9, 278-291.
- Walters, G. D. (2003). Changes in outcome expectancies and criminal thinking following a brief course of psychoeducation. *Personality and Individual Differences*, 35, 691-701.
- Yochelson, S., & Samenow, S. E. (1976). *The criminal personality, volume I: A profile for change*. Northvale, NJ: Jason Aronson.
- Yochelson, S., & Samenow, S. E. (1977). *The criminal personality, volume II: The change process*. New York: Jason Aronson.